

Tbs - door mensen, voor mensen

Over het belang van medewerkers en slachtoffers/nabestaanden in de tenuitvoerlegging van de tbs

M.J.F. van der Wolf
m.j.f.van.der.wolf@rug.nl
vanderwolf@law.eur.nl

rijksuniversiteit
groningen

Aanleiding

Veiligheid

Ontwikkelingen

Menselijkheid

Strafblad

TIJDSCHRIFT VOOR WETENSCHAP EN PRAKTIJK

Van de uitgever van: **NbSr**
Nieuwblad of Strafrecht

www.opmaat.sdu.nl

THEMA

Mens en Strafrecht

Inleiding: de menselijke maat

Het beschavingsniveau van een samenleving is af te meten aan hoe zij met haar gevangenen omgaat.

Tbs: uitdrukking van ons beschavingsniveau?
beveiliging, behandeling, rechtsbescherming

Dekker: 'het beste antwoord'

Dader en samenleving

Medewerker en slachtoffer

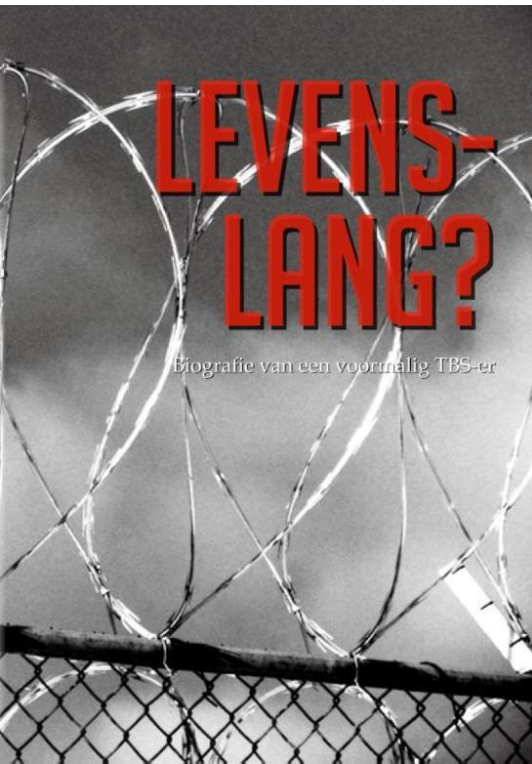
▲ © MediaTV

**Neergestoken medewerker tbs-
kliniek De Kijvelanden overleden**

Door mensen: mensenwerk

Waarom heeft tbs effect?

Niet 'what works', maar 'who works'?

Tbs'er: niet dankzij, maar ondanks

Een systeem is slechts zo goed als...

Door mensen: 'mensenwerk'

Waarom gaat het (wel eens) mis?

'Tbs'er Poortugaal flipte door uitzicht op slapper regime'

STEEKPARTIJ KLINIEK | De 44-jarige tbs-patiënt Michel T. die vrijdag een medewerker (25) van De Kijvelanden in Poortugaal doodstak, ging door het lint omdat hij overgeplaatst zou worden naar een begeleid-wonenproject. Daarmee zou hij meer vrijheid krijgen, iets dat hij absoluut niet wilde.

Door mensen: 'mensenwerk'

Waarom gaat het (wel eens) mis?

Kwaliteit medewerkers?

Contrabande – strafbaarstelling?

Liefdesrelaties

Door mensen: 'mensenwerk'

Waarom gaat het (wel eens) mis?

Kwaliteit medewerkers?

Kwantiteit medewerkers?

Personeelstekort x 3 dimensies

Door mensen: eerste linie

Waarom gaat het (wel eens) mis?

Dood medewerker tbs-kliniek is te wijten aan personeelsproblemen

🕒 MA 16 APRIL, 18:44 AANGEPAST MA 16 APRIL, 20:09 BINNENLAND

Inspectie: kwaliteit/kwantiteit personeel voor
veiligheid en effectiviteit

Door mensen: eerste linie 'Veiligheid patiënten en medewerkers forensische klinieken in gevaar'

🕒 MA 18 JUNI, 18:07 AANGEPAST MA 18 JUNI, 20:47 BINNENLAND

Forensische zorgen: werkdruk? incidenten?
Opleiding en werving: geld

Door mensen: eerste linie

Geweld tegen hulpverleners in de psychiatrie
GGZ 2007-2012: 2638 > 29 veroordelingen

In tbs?

Aangifteplicht

Beroepsrisico? Doorwerken?

Wordt er goed met incidenten
omgegaan?

Slachtoffers binnen, en buiten?

Voor mensen: positie slachtoffer

Vader/dominee:

Catechismus zondag 16, vraag en antwoord 41 en 42.
(‘Waarom is Hij begraven geworden?’ en ‘Hoe komt het dat ook wij moeten sterven?’)

”Om de doorgang te krijgen naar het eeuwige leven.”

“Ik loop mee in uw verdriet, nu moet u meelopen in mijn verdriet”

Niet representatief

Voor mensen: positie slachtoffer

“De tbs is er niet voor ons”

Klopt dat in theorie?

Gebrekkige informatievoorziening

Slachtofferonderzoek voor verlof

Spreekrecht tijdens verleningszitting bij v.o.?
Verwachting?

Te spannende momenten: verwijdering

Voor mensen: potentie contact

Toenadering/herstelrechtelijke interventies: therapeutisch?

Herstelrecht sluit nog vaak psychisch gestoorden uit
Stigma; leren van het strafrecht?

In Engeland vooral gebruikt bij incidenten in kliniek

Richtlijn slachtofferbewust werken voor forensisch
maatschappelijk werkers > behandelmodule?

Alle vormen van 'contact', bij voorbaat niets uitsluiten

Voor mensen: potentie contact

Effect voor beide partijen

- Familierelaties hersteld
- Reductie van angst voor ander

Voor slachtoffers:

- Vragen beantwoord
- Psycho-educatie daders pathologie
- Helpt er bovenop te komen

Voor daders

- Excuses, hoofdstuk afsluiten
- 'Schade herstellen'

Voor mensen: potentie contact

Engelse FP patiënt die deelnam aan cursus slachtofferbewustzijn:

“Nog nooit heeft iemand me deze vragen gesteld, te denken vanuit het perspectief van het slachtoffer en al die anderen die door mijn daad geraakt zijn. Het strafrecht richt zich op wat ik dacht tijdens het delict, dit gaat juist over waar ik niet aan dacht maar aan had moeten denken.”

Conclusie

Belang en belangen

Medewerkers: financiële en
 maatschappelijke waardering

Slachtoffers: erkenning, positie,
 informatie,
 cultuuromslag in forensische zorg?

Conclusie

Het beschavingsniveau van een samenleving is af te meten aan hoe zij omgaat met alle bij een veroordeelde betrokken partijen.